

10 อันดับวารสารไทยที่มีค่า Impact Factor สูงสุดประจำปี 2551 (2008 Thai Journal Impact Factor: Top 10)

สุพรรณ พูเจริญ

ทุกกลางปีราวเดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคมจะเป็นช่วงเวลาสำคัญที่บรรณาธิการของวารสารวิชาการระดับนานาชาติทุกฉบับเฝ้ารอคอยการประกาศค่า Journal Impact Factor (JIF) ⁽¹⁾ อย่างเป็นทางการของ Institute for Scientific Information (ISI) ปัจจุบันเรื่องของ Journal Impact Factor (JIF) ได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางในแวดวงวิชาการ เนื่องจากค่า JIF ของวารสารเป็นดัชนีสำคัญที่ใช้ประกอบการประเมินคุณภาพและจัดอันดับวารสารทางวิชาการและเป็นดัชนีที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล วารสารใดมีค่า JIF สูง ถือเป็นวารสารที่มีคุณภาพสูงด้วย มีการอันดับวารสารด้วยค่า JIF เป็นประจำทุกปี ⁽²⁾ กองบรรณาธิการวารสารทุกฉบับ จึงให้ความสนใจและติดตามการประกาศค่า JIF ของวารสารในแต่ละปีและต้องการให้วารสารที่รับผิดชอบมีค่า JIF สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ค่า JIF สำหรับวารสารวิชาการในระดับนานาชาติ ซึ่งจัดทำโดย ISI นี้ คำนวณจากค่าเฉลี่ยการอ้างอิงบทความ 1 บทความในระยะ 2 ปีย้อนหลัง รายละเอียดวิธีการคำนวณค่า JIF ของ ISI นั้น ได้เคยเสนอเป็นภาษาไทยไว้แล้วในวารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด ⁽³⁾ ค่า JIF ประจำปี 2008 (2008 JIF) ได้รับการประกาศอย่างเป็นทางการออกมาแล้วและเป็นค่า JIF ล่าสุดที่ใช้อ้างอิงในปัจจุบันสำหรับวารสารวิชาการระดับนานาชาติ

สำหรับประเทศไทยวารสารทางวิชาการส่วนใหญ่ไม่ถูกจัดเป็นวารสารวิชาการในระดับนานาชาติ จึงไม่มีค่า JIF ทำให้วารสารวิชาการของไทยส่วนใหญ่ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก ไม่ได้รับการตรวจประเมินและจัดอันดับด้านคุณภาพจาก ISI แต่ปัจจุบันวารสารไทยได้รับการประเมินค่า JIF จากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Citation Index Centre, TCI Centre) ⁽⁴⁾ ซึ่งได้จัดทำและพัฒนาฐานข้อมูลวารสารไทย ให้สามารถสืบค้นได้ในระบบออนไลน์และรายงานค่าดัชนีผลกระทบการอ้างอิงของวารสารไทย โดยใช้หลักการในการคำนวณค่าดัชนีเช่นเดียวกับการคำนวณค่า JIF ของ ISI แต่เรียกค่าดัชนีที่ได้ว่า TCI Impact Factor และใช้เป็นหลักในการจัดอันดับวารสารวิชาการไทย TCI Centre แห่งนี้ได้เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 และทำการประกาศค่า TCI Impact Factor ในวันที่ 15 กรกฎาคมของทุกปีต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ (ศวป.) คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
e-mail: supan@kku.ac.th

วารสารของคณะเทคนิคการแพทย์ ม.ขอนแก่น

จากการประกาศค่า TCI Impact Factor ประจำปี พ.ศ. 2551 ของ TCI Centre เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2552 มีวารสารวิชาการไทยสาขา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่อยู่ในประกาศจำนวนทั้งสิ้น 164 รายการ มีวารสารที่มีค่า TCI Impact Factor รวมทั้งสิ้น 104 รายการ ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.010 - 0.750 ที่เหลืออีก 60 รายการมีค่า TCI Impact Factor เป็น 0 ทุกฉบับ ในปีนี้ วารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด ของคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีค่า TCI Impact Factor เพิ่มขึ้นเป็น **0.256** และจัดอยู่ในลำดับที่ 7 ของวารสารวิชาการไทยที่มีค่า TCI Impact Factor สูงสุด 10 อันดับแรก ดังแสดงใน ตารางที่ 1 ถือว่ามีพัฒนาการด้านคุณภาพเป็นไปในทางที่ดีขึ้นมาโดยตลอด (ปี พ.ศ. 2549 มีค่า TCI Impact Factor เป็น 0.043 อันดับ 39 ปี พ.ศ. 2550 มีค่าเป็น 0.133 อันดับ 9) ทำให้มีค่า TCI Impact Factor เฉลี่ย 3 ปีเท่ากับ 0.144 ซึ่งสูงเป็นอันดับ 7 ของวารสารไทย (ตารางที่ 2) ทำให้วารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด ติดอันดับ top ten ของวารสารวิชาการไทยที่มีค่า TCI Impact Factor สูงสุด ติดต่อกัน 2 ปีซ้อน สามารถตรวจสอบค่า TCI Impact Factor ประจำปีและสืบค้นข้อมูลการตีพิมพ์และการอ้างอิงของวารสารไทยเพิ่มเติมได้จากเว็บไซต์ของ TCI ⁽⁴⁾

เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลใน ตารางที่ 1 กับข้อมูลวารสารสิบอันดับแรกที่มีค่า TCI Impact Factor สูงสุด ประจำปี 2550 ⁽⁵⁾ เห็นความเปลี่ยนแปลงได้ชัดเจนว่าค่า TCI Impact Factor ของวารสารไทยเปลี่ยนแปลงขึ้นลงและมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ค่อยถี่นัก เห็นได้จากการที่มีวารสารในตารางที่ 1 เพียง 3 ฉบับเท่านั้นที่มีชื่อติดอยู่ใน 10 อันดับแรกของปี 2550 คือ วารสารสมาคมพยาบาล สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อันดับ 1 ปี 2550 / 0.326) วารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด (อันดับ 9 ปี 2550 / 0.133) และ จดหมายเหตุทางแพทย์ แพทย์สมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (อันดับ 6 ปี 2550 / 0.152) ที่เหลืออีก 7 ฉบับมีความเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดดเฉพาะในปี 2551 การติดตามค่า Impact Factor ของวารสาร จึงต้องพิจารณาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องมากกว่าการดูค่า Impact Factor เพียงปีใดปีหนึ่ง ซึ่งจะสะท้อนถึงคุณภาพวารสารได้ชัดเจนกว่า⁽⁶⁾ ดังแสดงใน ตารางที่ 2 ซึ่งเป็นค่า TCI Impact Factor เฉลี่ยจาก 3 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2549 - 2551 ของวารสารไทย 10 อันดับแรกที่มีค่าเฉลี่ย 3 ปีสูงสุด

ตารางที่ 1 วารสารวิชาการไทย 10 อันดับแรกที่มีค่า TCI Impact Factor สูงสุด ประจำปี พ.ศ. 2551

ลำดับ	ชื่อวารสาร	ISSN	TCI Impact Factor ปี 2551
1	วารสารสมาคมพยาบาล สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0125-8842	0.750
2	วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	0125-7021	0.468
3	วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข	0858-9437	0.433
4	Asian Biomedicine	1905-7415	0.408
5	วารสารสาธารณสุขมหาวิทยาลัยบูรพา	1905-7164	0.333
6	Silpakorn University Science and Technology Journal	1905-9159	0.300
7	วารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด	0857-6653	0.256
8	จดหมายเหตุมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	0125-2208	0.239
9	วารสารพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร	1906-0025	0.238
10	วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย	0125-6985	0.235

ตารางที่ 2 วารสารวิชาการไทย 10 อันดับแรกที่มีค่าเฉลี่ย TCI Impact Factor สูงสุด ระหว่างปี พ.ศ. 2549 - 2551

ลำดับ	ชื่อวารสาร	Impact Factor ปี 2549	Impact Factor ปี 2550	Impact Factor ปี 2551	ค่าเฉลี่ย 3 ปี
1	วารสารสมาคมพยาบาล สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.067	0.326	0.750	0.381
2	วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย	0.234	0.244	0.174	0.217
3	วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	0.022	0	0.468	0.163
4	วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย	0.120	0.114	0.235	0.156
5	จดหมายเหตุมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	0.075	0.152	0.239	0.155
6	วารสารพยาบาล	0.286	0.061	0.087	0.145
7	วารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด	0.043	0.133	0.256	0.144
7	วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข	N/A	N/A	0.433	0.144
9	วารสารธรรมชาติวิทยาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	0.175	0.150	0.097	0.141
10	วารสารพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	0.020	0.215	0.175	0.137

การประกาศข้อมูลค่า TCI Impact Factor อย่างต่อเนื่องทุกปี ก่อให้เกิดความพยายามในการพัฒนาคุณภาพของวารสารไทยอย่างเป็นระบบและเกิดการแข่งขันในการปรับปรุงคุณภาพมากขึ้น ในส่วนของวารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด เห็นพัฒนาการด้านคุณภาพได้เป็นอย่างดีนับจากก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2532 ⁽⁷⁾ ข้อมูลใน 3 ปีล่าสุด แสดงให้เห็นว่านอกจากจะเป็นวารสารวิชาการที่ติดอยู่ใน 10 อันดับแรกของวารสารไทยที่มีค่า TCI Impact Factor สูงสุดแล้ว ยังเป็นวารสารวิชาการด้านเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัดของไทยที่มีค่า TCI Impact Factor สูงสุดมาโดยตลอด นอกจากนี้วารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด ยังได้รับการยอมรับจากโครงการปริญาเอกกาญจนาภิเษก (คปก.) ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ให้เป็นวารสารวิชาการระดับชาติสำหรับการพิจารณาผลงานตีพิมพ์เรื่องที่ 2 ของนักศึกษาทุน คปก. ของ สกว. ในหลักสูตรกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ก่อนสำเร็จการศึกษา (ผลงานเรื่องที่ 1 ของนักศึกษาต้องได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติ)

ปัจจุบัน วารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด จัดพิมพ์ปีละ 3 ฉบับและผลิตเป็นปีที่ 21 แล้วโดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก สำนักงานการอุดมศึกษา (สกอ.) สถานบริการสุขภาพเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด และ คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น การดำเนินงานในระยะต่อไปเพื่อรักษาหรือพัฒนาคุณภาพให้มากขึ้นต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่าย ทั้งผู้เขียนบทความ ผู้อ่านบทความ ระบบการดำเนินงานภายในกองบรรณาธิการ ตลอดจนการสนับสนุนจาก คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นและเพื่อนร่วมวิชาชีพทุกท่าน

เอกสารอ้างอิง

1. Garfield E. The Impact Factor. Current Contents 1994; June 20. (<http://www.isinet.com/essays/journalcitationreports/7.html/>)
2. สุพรรณ พุทธิเจริญ. 100 วารสารวิชาการที่มีค่า Impact Factor สูงสุดประจำปี 2007. วารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด 2551; 20: 82-5.
3. สุพรรณ พุทธิเจริญ. Journal Impact Factor. วารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด 2550; 19: 189-92.
4. ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย. (<http://tci.trf.or.th>)
5. สุพรรณ พุทธิเจริญ. 10 วารสารวิชาการไทยที่มีค่า Impact Factor สูงสุดประจำปี 2550. วารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด 2551; 20: 157-9.
6. Lopez-Abente G, Munoz-Tinoco C. Time trends in the impact factor of public health journals. BMC Public Health 2005; 5: 24.
7. สุพรรณ พุทธิเจริญ. 20 ปี วารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด. วารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด 2552; 21: 1-3.